

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 2 mars 1900, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner angående ändrade bestämmelser i fråga om stämpelbeläggning af vaxel.

(2:a A.)

Den nu gällande stämpelförordningen af den 2 juni 1899 innehåller i fråga om stämpelbeläggning af vaxel följande bestämmelser:

»Vaxel, godkänd eller protesterad; lika med *Skuldebref*.

Der vaxel ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, skall, oberoende af den stämpel, som i allmänhet är stadgad, vaxeln, då den utställas eller, om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, förses med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor, hvarå den lyder, dock att frihet från stämpel eger rum för vaxel, som är stäld att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren, äfvensom för vaxel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är vaxel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med nyssnämnda särskilda stämpel försedt, vare de öfriga från sådan stämpel fria.»

I två särskilda motioner, väckta inom Andra Kammaren af herr *H. Öhngren*, n:is 33 och 120, föreslår motionären, i motionen n:o 33:

»att Riksdagen måtte besluta, att i förordningen angående stämpelavgift skall intagas följande bestämmelse:

Acceptant skall, vid äfventyr som i förordningen stadgas för vaxel-innehafvare, vara skyldig tillse, det en vaxel, som honom för accept

presenteras, är med behörig stämpel belagd innan han accepterar densamma; börande detta gälla äfven för det fall, att vaxeln blifvit honom tillsänd för accept från utlandet.»

och i motionen n:o 120:

»att Riksdagen måtte besluta att ur § 8 kongl. förordningen angående stämpelafgift under rubrik vaxel, första punkten, utesluta orden »då den utställs eller, om den utfärdas utom riket»;

samt följande tillägg till ifrågakvarande §:

»Der vaxel, stald att å utrikes ort betalas, utfärdas i flera exemplar, eger frihet från stämpel rum för det exemplar, som är afsedt endast för acceptering, såvida detsamma korsas å baksidan, samt å framsidans öfre rand förses med påteckningen: endast för accept.»

Till stöd för förstnämnda motion, hvilken, enligt hvad motionären uppgifver, företrädesvis har afseende på i utlandet utställda och derstädes betalbara, men i Sverige accepterade vaxlar, anför motionären, att sådana vaxlar, hvilka mången gång lyda på afsevärda belopp, till följd deraf, att svensk acceptant enligt stämpelförordningen icke vid accepteringen är skyldig tillse, det behörig stämpel blifvit anbragt å desamma, ofta undgå att blifva belagda med erforderlig stämpel. Särskildt vore detta enligt motionärens förmenande förhållandet, då sådan vaxel presenterades den svenske acceptanten för accept genom utlänning eller direkt medelst post tillsändes honom från utlandet. Presenterades vaxeln genom utländings svenske agent, förefunnes väl större sannolikhet för att vaxeln före accepterandet försåges med vederbörlig stämpel, men äfven i detta fall kunde svårigen kontrolleras, att stämpelbeläggning verkligen egt rum. Sedan vaxeln efter accepteringen återgått till utlandet, der den vore betalbar, komme naturligen ingen stämpelbeläggning i fråga.

Utskottet vill icke bestrida, att sådana vaxlar, som uti nyssnämnda motion närmast afses, kunna undgå att förses med den stämpel, hvarmed de enligt stämpelförordningen bort beläggas. Men utskottet håller före, att det af motionären föreslagna sättet för afhjelpande af denna oegentlighet skulle i sin praktiska tillämpning i de flesta fall leda derhän, att en annan än den, som enligt lagstiftarens mening bör erlægga stämpeln, skulle blifva betungad med densamma.

Utskottet vill i detta hänseende erinra, att då stämpelförordningen, som är byggd på den principen, att såvidt möjligt egaren af kapitalet skall betala stämpelafgiften, i fråga om utländsk vaxel stadgar, att sådan vaxel skall vid utfärdandet, eller innan den öfverlåtes eller till godkän-

nande eller betalning företes, förses med viss stämpel, förordningen sålunda angifver utställaren såsom den, hvilken har att erlægga denna vaxelstämpel. Ett antagande af motionärens förslag, enligt hvilket acceptanten väl icke skulle åläggas skyldighet att förse den vaxel, som presenteras honom för accept, med erforderlig stämpel, utan endast att tillse, att vaxeln är behörigen stämpelbelagd, torde deremot komma att medföra, att acceptanten i sjelfva verket får vidkännas stämpelafgiften. Acceptanten lär nemligen hellre sjelf betala stämpeln å en ostämplad vaxel, som för accept tillställes honom från utlandet, än att låta densamma återgå till den utländske vaxelutställaren, helst som vaxel af här ifrågavarande slag torde användas hufvudsakligen vid mera betydande affärer. Detta torde med så mycket större sannolikhet kunna antagas blifva förhållandet, som fråga kan vara, huruvida en svensk varuimportör, som med utländing träffat aftal om erläggande medelst accepterad vaxel af ett visst fakturabelopp, öfver hufvud taget kan anses ega rätt att vägra accept af den anledning, att utländingen underlåtit förse vaxeln med erforderlig stämpel. Dertill kommer, att, då vaxlar af ifrågavarande slag torde i vårt affärslif med utlandet vara mera sällan förekommande, den förlust i stämpelafgift, som staten genom möjligen uteblifven stämpelbeläggning af sådana vaxlar kan lida, icke lär vara särdeles afsevärd.

Såsom skäl för sitt i motionen n:o 120 framställda förslag anför motionären, att det för svenska exportörer, särskildt sågverksegare i Norrland, vore förenadt med svårigheter att ständigt hafva stämplat till erforderligt belopp till hands för de vaxlar, som af dem utställes att betalas å utrikes ort, och af hvilka ett prima-exemplar i allmänhet först utsändes för accept. Visserligen stämpelbelades sedermera sekunda-vaxlarne, men exportörerna gjorde sig i allt fall enligt motionärens åsigt skyldiga till lagöfverträdelse, då de icke försågo vaxlarne med stämplat i samma ögonblick, som de utstälde dem. Derjemte inträffade stundom, att en svensk exportör till sin utländske köpare samtidigt afsände primavaxlar på kort och lång sigt, af hvilka blott den ena vore afsedd att accepteras, och något skäl, hvarför icke båda dessa vaxlar enligt stämpelförordningens nuvarande lydelse borde vid utställandet stämpelbeläggas, förefunnes icke enligt motionärens förmenande.

Utskottet vill i afseende å sistnämnda motion anmärka, att ehuru stämpelförordningen såsom allmän föreskrift innehåller, att vaxel af här ifrågavarande slag skall vid utfärdandet förses med viss stämpel, sista

stycket i förordningen under rubriken »Vexel» dock stadgar, att om vexel är utfärdad i flera exemplar, endast ett af dem skall stämpelbeläggas. Den vexelutställare, som icke stämpelbelägger vexeln, förrän han utfärdar sekundan, torde alltså icke kunna anses begå någon lagöfverträdelse, och detta så mycket mindre, som utfärdandet af vexeln i de af motionären åsyftade fall torde vara fullbordadt först genom utställandet af sekundavexeln.

Derjemte synes utskottet det af motionären anförda motivet, att svårighet för exportörer mötte att ständigt hafva erforderliga stämplor till hands, i och för sig sakna hvarje berättigande, då en exportör, som utställer vexlar på utlandet, naturligen alltid bör vara försedd med sådana stämplor, som för detta ändamål erfordras. Då sålunda några vägande skäl för vidtagande af ändring i nu afsedda del af stämpelförordningen icke af motionären förebragts, finner sig utskottet, som väl i öfrigt anser, att ett antagande af motionärens förslag icke skulle medföra någon olägenhet, icke böra tillstyrka här ifrågavarande motion.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet:

1:o) att herr Öhngrens motion n:o 33 icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda; samt

2:o) att herr Öhngrens motion n:o 120 icke heller måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 mars 1900.

På bevillningsutskottets vägnar:

J. H. G. FREDHOLM.

Reservation

af herr *Fredholm*, som anført:

»Då utskottet icke bestrider det sakförhållande, som gifvit motionären anledning att väcka sin motion n:o 33, ehuru utskottet anser vexas af ifrågavarande slag vara mera sällan förekommande, och beträffande motionen n:o 120 anser, att ett antagande af motionärens deri framställda förslag icke skulle medföra någon olägenhet, så vill det synas mig, som utskottet bort till- i stället för afstyrka motionärens förslag, då dessa ju endast afse att göra gällande stadganden om stämpelbeläggning af utländska vexas mera effektiva, allrahelst som de sätt, motionären för vinnandet af detta ändamål föreslagit, icke kunna sägas vara opröfvade, då de redan länge varit tillämpade i Tyskland och i Österrike-Ungern. De i lag stadgade bestämmelserna derom lyda i öfversättning som följer.

Tyska lagen af den 10 juni 1869.

§ 7.

Utställaren af en inländsk vaxel och första innehafvaren af en utländsk vaxel är medgifvet att för erhållande af accept försända eller presentera en ostämplad vaxel, så framt den ännu icke är försedd med inländskt endossement. Acceptanten af en ostämplad vaxel är förpligtad att före återställandet, eller hvarje annat öfverlemnande, verkställa vaxelns stämpelbeläggning.

Blir emellertid ett icke till omlopp inom förbundsområdet bestämdt exemplar af en i flera exemplar utfärdad vaxel användt för erhållande af accept, så befrias acceptanten från skyldigheten att stämpelbelägga vaxeln, om före återställandet baksidan på det accepterade exemplaret blir på det sätt öfverkorsad, att derigenom uteslutes dess vidare användning för endossement.

Österrikiska-Ungerska lagen den 8 mars 1876.

§ 4.

Hvarje mångfaldigande af en vaxel (secunda, tertia o. s. v.) liksom alla på andra öfverlätna vaxelkopior äro underkastade samma

stämpelafgift som det första exemplaret, dock vare af en vexels flera exemplar det från stämpelpligt befriadt, som uteslutande är bestämdt för erhållande af accept af en utom Österrikisk-Ungerska monarkien befintlig vaxelgodkännare, såvida orden »blott för accept bestämd» utsettas på detta exemplars framsida, och tillika exemplarets baksida blir öfverkorsad så, att derigenom hvarje endossement eller mottagningsbevis blir uteslutet.»

Herr *Cavalli* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
